

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžo/55/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014200495
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5014200495.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: Z. Z., občan Poľskej republiky, r.č.: XXXXXX/XXXX, bytom N. Č. XX, XX-XXX G., Poľská republika, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, za účasti: REPRUF, s.r.o., so sídlom Palárikova č. 76, Čadca, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. júna 2015 č.k. 20Scud/36/2014-97, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. júna 2015 č.k. 20Scud/36/2014-97 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. 24345-3/2014-BA z 05.03.2014 ruší a vec žalovanej vracia na ďalšie konanie.

II. Odvolanie zúčastnenej osoby REPRUF, s.r.o. o d m i e t a .

III. Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. 24345-3/2014-BA z 05.03.2014 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“- č.l. 36) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 45931-1/2013-CA z 01.10.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) a administratívne odvolanie žalobcu odmietla.

2. Žalovaná s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1, § 7 ods. 1 písm. c), § 14 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a) ako aj § 19 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. konštatovala, že žalobca bol

vedený v registri poisťencov žalovanej ako zamestnanec zamestnávateľa s obchodným menom REPRUF, s.r.o. (ďalej na účely rozsudku len „zamestnávateľ“) od 01.02.2012, ktorý zamestnávateľ je zapísaný v registri zamestnávateľov vedeného prvostupňovým orgánom od 01.02.2012.

3. Ďalej žalovaná vyzdvihla právny vplyv Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, ako aj Nariadenia z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie na napadnuté rozhodnutie.

Následne poukázala na nové koordinačné nariadenia, t.j. Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej na účely rozsudku len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva základné nariadenie (ďalej na účely rozsudku len „vykonávacie nariadenie“), ktoré sa uplatňujú od 01.05.2010.

4. V súvislosti s preskúmanou vecou žalovaná najmä poukázala na články 11 a 13 základného nariadenia, ktoré ako kolízne normy vymedzujú právny poriadok, ktorému podlieha osoba vykonávajúca činnosti s charakterom práce v dvoch alebo viacerých členských štátoch.

Vo vzťahu k riadnemu dosahovaniu účelu týchto nariadení žalovaná zdôraznila rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia, a to najmä č. H5 z 18.03.2010 o spolupráci v boji proti podvodom a omylom v rámci základného nariadenia ako aj vykonávacieho nariadenia.

5. Čo sa týka skutkového stavu, žalovanej bola doručená informácia z poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia vo Váršave (Zakład Ubezpieczeń Społecznych - ďalej na účely rozsudku len „poľská inštitúcia ZUS“), že v posledných rokoch vznikli firmy v iných členských štátoch, ktoré, hoci sprostredkujú pre poľské samostatne zárobkovo činné osoby (ďalej na účely rozsudku tiež „SZČO“) zamestnanie, tak sa zrejme chcú vyhýbať plateniu odvodov na poľskú inštitúciu ZUS z podnikania v Poľskej republike.

V uvedenej súvislosti prvostupňový orgán vykonal v priebehu roku 2013 kontrolu u zamestnávateľa (ďalej na účely rozsudku len „kontrola“) so zameraním na splnenie podmienok pre určenie registrovaného sídla alebo miesta podnikania ako aj na overenie reálneho výkonu činností zamestnancov zamestnávateľa.

6. Z výsledkov hore uvedenej kontroly aj pre žalovanú vyplýva, že sídlo zamestnávateľa, uvedené vo výpise z obchodného registra, nespĺňa základné kritéria registrovaného sídla podnikateľa, a tiež sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti žalobcu ako zamestnanca.

7. Pri správe o vykonaní kontroly prvostupňový orgán vychádzal z Praktickej príručky - právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov v Európskej únii, európskom hospodárskom priestore a vo Švajčiarsku (ďalej na účely rozsudku len „príručka“) ako aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej na účely rozsudku len „Súdny dvor“).

Podľa uvedeného je v rámci skúmania relevantných skutočností potrebné preukázať miesto, kde má podnik registrované sídlo a správu, dĺžku obdobia od zriadenia podniku v členskom štáte, počet administratívnych zamestnancov pracujúcich v sídle, miesto, kde je uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, sídlo ktoré určuje politiku spoločnosti a prevádzkové záležitosti, miesto, kde sa vykonávajú hlavné finančné funkcie vrátane bankovníctva, miesto nábory zamestnancov, a pod.

8. Kontrolou však bolo zistené, že

- zamestnávateľ nemá samostatnú kanceláriu na uvedenej adrese,
- v prvých dňoch sa na uvedenej adrese nenachádzal žiadny zamestnanec ani konateľ zamestnávateľa,
- doklady zamestnávateľa sa nachádzajú v registrovanom sídle,
- pracovné zmluvy sú uzatvorené do 28.06.2012 na 4 hodiny mesačne, po tomto dátume na 10 hodín mesačne,

- zamestnanci roznášajú letáky na požiadanie poľských firiem po rôznych mestách na slovenskom území,
 - práca sa zadáva zamestnancom telefonicky, e-mailom alebo prostredníctvom pošty.
- Na základe takto zisteného skutkového stavu žalovaná dospela k záveru, že žalobcovi tam uvedené povinné formy poistenia podľa slovenskej legislatívy od 01.02.2012 nevznikli.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

9. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal na Krajský súd v Žiline žalobu zo dňa 24.03.2014.

Najmä brojil proti nesprávne (neúplne) zistenému skutkovému stavu, na ktorý následne žalovaná neprimerane aplikovala hmotnoprávny predpis. Pri kontrole prvostupňový orgán nezistil žiadne pochybenia ani nedostatky. Tiež sa podľa žalobcu nepreukázalo, že by k výkonu závislej činnosti zamestnancov, t.j. aj v prípade žalobcu v zmysle pracovných zmlúv, nedochádzalo, a súčasne žalobca nesúhlasil so závermi, že jeho práca predstavuje marginálnu činnosť. Naopak bola predložená pracovná zmluva, pričom na základe predmetnej pracovnej zmluvy bol žalobca zaregistrovaný pre potrebu sociálneho poistenia v Slovenskej Republike - viď príslušný registračný list FO.

10. Ďalej sa žalobca vyjadril k podmienkam určenia registrovaného sídla zamestnávateľa a k výsledkom kontroly zo záverom, že miestom sídla, miestom stretnutia riadiacich osôb, miestom uloženia správnych a účtovných dokumentov a miestom hlavného priebehu finančných činností je Slovenská republika. Podľa žalobcu vyššie uvedené závery žalovaná dostatočne neodôvodnila a zároveň iné zistené skutočnosti v rámci vykonaných kontrol pri vyhodnotení registrovaného sídla v napadnutom rozhodnutí opomenula.

11. Na základe uvedeného žalobca požadoval od konajúceho súdu, aby

- zrušil napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie a postúpil vec na ďalšie konanie žalovanej,
- vykonal výsluch žalobcu formou právnej pomoci na Krajskom súde v Poznani, Oddelenie práce a sociálnych poistení, Poľská republika,
- uskutočnil súdny prieskum bez prítomnosti žalobcu,
- priznal náhradu trov konania proti žalovanej a
- vykonal v žalobe navrhnuté dôkazy.

B)

12. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. septembra 2014 č.k. 20Scud/36/2014-72 uvedený súd na základe aplikácie ustanovenia § 250 ods. 1 O.s.p. a s odôvodnením, že zamestnávateľ bol účastníkom konania vo veci sociálneho poistenia žalobcu, pribral do konania zamestnávateľa ako zúčastnenú osobu.

Zamestnávateľ sa k veci písomne vyjadril (č.l. 76).

13. Na základe výzvy krajského súdu žalovaná opätovne zrekapitulovala skutočnosti zistené v prvostupňovom sociálnom konaní s tým, že skutočnosti rozhodujúce na posúdenie činnosti zanedbateľného rozsahu je oprávnená vyhodnotiť len inštitúcia sociálneho zabezpečenia v mieste bydliska žalobcu ako dotknutej osoby (č.l. 64).

Napriek tomu a vzhľadom na charakter činnosti, ktorú majú zamestnanci u zamestnávateľa dohodnutú v pracovných zmluvách (4 hodiny, resp. 10 hodín mesačne táto sa javí ako neefektívna a vyvoláva podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky) je podľa žalovanej predpoklad, že podstatná časť ich činnosti je vykonávaná v inom členskom štáte Európskej únie, resp. v štáte ich bydliska, t.j. v Poľskej republike.

C)

14. Krajský súd v Žiline ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové

rozhodnutie, vrátane postupov oboch správnych orgánov, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a pri aplikácii § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu zamietol a to z nasledovných dôvodov.

15. S poukazom na dotknuté ustanovenia zák. č. 461/2003 Z.z., základného nariadenia, vykonávacieho nariadenia, príručky ako aj na citovanú judikatúru Súdneho dvora a po podrobnej rekapitulácii skutkového stavu zachyteného v priloženom administratívnom spise, žalobných dôvodov a argumentácie žalovanej krajský súd zdôraznil, že pravidlá určujúce príslušnosť k systému sociálneho zabezpečenia osôb vykonávajúcich činnosť v štátoch Európskej únie upravuje základné nariadenie spolu s vykonávacím nariadením.

Príslušnosť k systému sociálneho zabezpečenia sa potvrdzuje prenosným dokumentom (PD A1 - potvrdenie o právnych predpisoch sociálneho zabezpečenia), ktoré sa vzťahujú na držiteľa.

16. Samostatne zárobkovo činná osoba zvyčajne vykonávajúca činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, podlieha legislatíve štátu, v ktorom sa nachádza centrum jej záujmu, ak nemá bydlisko v jednom z členských štátov, v ktorých vykonáva podstatnú časť svojej činnosti. Takéto osoby podľa krajského súdu oznamujú svoju situáciu inštitúcii štátu bydliska, ktorá určí uplatniteľnosť právnych predpisov len jedného členského štátu. Toto určenie je predbežné a definitívne sa stane do dvoch mesiacov za predpokladu, že inštitúcia, resp. inštitúcie členských štátov, v ktorých osoba činnosť vykonáva, nezaujímú k situácii dotknutej osoby odlišné stanovisko.

Tento svoj právny názor krajský súd podporil citáciou ustanovenia čl. 11 základného nariadenia a čl. 16 vykonávacieho nariadenia.

17. Podľa názoru krajského súdu, vzhľadom na postavenie žalobcu ako SZČO na území Poľskej republiky a súčasne zamestnanca na území Slovenskej republiky, podstatou preskúmvanej veci bolo v zmysle citovaných ustanovení základného nariadenia ako aj vykonávacieho nariadenia jeho povinnosťou preukázať, že fakticky vykonával činnosť zamestnanca u zamestnávateľa, t.j. na území Slovenskej republiky.

18. S prihliadnutím na zistenia žalovanej z kontroly vykonanej za účelom preverenia reálneho výkonu činnosti zamestnancov zamestnávateľa na území Slovenskej republiky sa krajský súd stotožnil so zistením prvostupňového orgánu, že žalobca v rámci sociálneho nedávkového konania svoje tvrdenia, že reálne vykonáva prácu na území Slovenskej republiky pre označeného zamestnávateľa nepreukázal, nakoľko

- v registrovanom sídle zamestnávateľ nemá samostatnú kanceláriu,
- v niektoré dni sa na uvedenej adrese nenachádzal žiadny zamestnanec a ani konateľ spoločnosti zamestnávateľa,
- naopak dňa 05.03.2013 sa tam nachádzal konateľ spoločnosti zamestnávateľa ako aj jeho splnomocnenec,
- štvrťročné správy o vykonaní prác opatrené vizitkami firiem sú nekonkrétne z hľadiska dátumu, miesta vykonania prác, ako aj rozsahu prác,
- neboli predložené objektívne doklady, že žalobca bol v konkrétnom čase na konkrétnom mieste a v ňom vykonával prácu podľa pracovnej zmluvy,
- doklad o vyplatení mzdy zamestnancovi zo strany zamestnávateľa nie je dôkazom o jej reálnom vykonávaní pracovnej činnosti vo forme roznášania letákov po rôznych mestách na území Slovenskej republiky.

19. Tvrdenie žalobcu (str. 9 rozsudku krajského súdu), že konkrétne vykonával práce podľa pracovnej zmluvy, na základe ktorej mal vykonať práce promotéra služieb a produktov poskytovaných zamestnávateľom alebo klientmi zamestnávateľa, tak tieto skutočnosti žalobca podľa krajského súdu žiadnym spôsobom nepreukázal.

V uvedenej súvislosti sa krajský súd stotožnil so záverom žalovanej, že podanie a registrácia prihlášky však nie je dôkazom o skutočnom (reálnom) vzniku pracovného pomeru žalobcu u zamestnávateľa.

20. Na základe nepreukázania reálneho výkonu práce žalobcu na území Slovenskej republiky a súčasne existencie reálnej podnikateľskej činnosti, ktorú vykonával ako SZČO v Poľskej republike, krajský súd zdôraznil, že nakoľko neboli splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 vo väzbe na čl. 11 ods. 1 prvá veta základného nariadenia, tak v zmysle čl. 11 ods. 3 základného nariadenia žalobca podlieha výlučne právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva samostatne zárobkovú činnosť, t.j. poľskej legislatíve.

21. Na záver sa krajský súd vyjadril k vykonávaniu činnosti zamestnanca na území Slovenskej republiky, ktorá má byť vykonávaná v tzv. marginálnom rozsahu.

Jeho námietky krajský súd označil za nedôvodné, nakoľko rozhodnutia správnych orgánov z týchto skutočností vôbec nevychádzajú.

22. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a pri aplikácii § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu zamietol.

III.

Odvolania /stanoviská

A)

23. Včas podaným odvolaním zo dňa 25.06.2015 (č.l. 103) zamestnávateľ, ako osoba pribratá do súdneho prieskumu, brojil proti rozsudku krajského súdu. Odvolací súd v zmysle § 41 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. ako aj s prihliadnutím na procesné postavenie zamestnávateľa vyhodnotil ním podané odvolanie nasledovne.

24. Najvyšší súd poukazuje na procesné postavenie zamestnávateľa, ktorý bol do súdneho prieskumu pribratý krajským súdom (vid' bod č. 12) v zmysle § 250 ods. 1 O.s.p. pod podmienkou, že iba v prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia a následnom preukázaní spojitosti medzi zrušením napadnutého rozhodnutia a ujme v jeho subjektívnych právach, resp. povinnostiach sa takáto osoba pribratá do konania stáva aktívne legitimovaným nositeľom procesných práv vrátane práva spochybníť zákonnosť rozsudku krajského súdu.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. v citovanom znení účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

25. Nakoľko však v preskúmvanej veci krajský súd napadnuté rozhodnutie nezrušil, tak Najvyšší súd Slovenskej republiky musel v zmysle § 218 ods. 1 písm. b) v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. odvolanie zamestnávateľa ako neprípustné odmietnuť a bližšie sa s jeho odvolacími námietkami, hoci sú totožné ako odvolacie námietky žalobcu, nezaoberal.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p. v citovanom znení odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

B)

26. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 26.06.2015 (č.l. 120) proti rozsudku krajského súdu žalobca napriek požiadavke zákonodarcu zakotvanej v ustanovení § 205 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. výslovne neuviedol žiadny zo zákonom uznaných dôvodov odvolania. Nakoľko však ide o vec sociálnej agendy, Najvyšší súd tento nedostatok neodstraňoval a naopak zvolil neformálnejší prístup, ktorý sa od správneho súdu pri vybavovaní tejto agendy očakáva. Preto odvolací súd musel v zmysle § 41 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na jeho požiadavku zrušiť rozsudok krajského súdu, ako aj napadnuté a prvostupňové rozhodnutie vyhodnotiť podané odvolanie podľa jeho obsahu (najmä s prihliadnutím na jednotlivé odvolacie námietky) nasledovne.

27. Ďalej odvolací súd sumarizuje odvolacie dôvody žalobcu:

- nesprávne použitie dotknutých ustanovení Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej na účely rozsudku len „ZFEÚ“) a Zmluvy o Európskej únii

o napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe vnútroštátnych predpisov a neprihliadlo na uplatnenie nariadení Európskej únie,

- hrubé porušenie hmotného práva, a to

o čl. 87 základného nariadenia v súvislosti s čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia,

o tvrdenia o pobytoch žalobcu na Slovensku, že boli spojené výlučne s turistikou, sú nezmyselné,

o posudzovanie správ z vykonávanej práce a ostatných dôkazov „post factum“ v situácii, kedy ich žalobca nemal už možnosť doplniť, je plánovaným konaním, nasmerovaným na vylúčenie navrhovateľa z poistenia na Slovensku a v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (napríklad sp.zn. 36/74 B.N.O. Walrave a L.J.N. Koch v. Association Union Cycliste Internationale),

- hrubé porušenie hmotného práva, a to čl. 45, 46, 48 ZFEÚ

o rozsudok Súdneho dvora z 23. marca 1982 vo veci D.M. Levin, sp.zn. 53/81,

o rozsudok Súdneho dvora zo 06. novembra 2003 vo veci Franca Ninni-Orasche, sp.zn. C-413/01,

- žalobca a zamestnávateľ sa dostali do absurdnej situácie, pretože musia zdôvodňovať činnosti vykonávanej práce, zatiaľ čo občania Slovenskej republiky sú z tejto povinnosti oslobodení,

- porušenie čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia

o odobrené stanovisko, že práca žalobcu mala marginálny charakter,

o poľská inštitúcia ZUS nie je oprávnená posudzovať pracovnú dobu žalobcu vykonávanú na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej so slovenským zamestnávateľom,

- v zmysle rozsudku Odvolacieho súdu v Rzeszowe zo dňa 27. novembra 2014 sp.zn. III AUa 468/14:

o „za zanedbateľnú činnosť sa považuje činnosť, ktorá je trvalá, ale nemá veľký význam z hľadiska času a hospodárskej návratnosti, pričom sa ako ukazovateľ navrhuje, aby sa za zanedbateľné činnosti považovali činnosti predstavujúce menej ako 5 % pravidelného pracovného času pracovníka²⁸ a/alebo menej ako 5 % jeho celkovej odmeny.“

- rozhodnutie Regionálneho súdu v Štetine z 18. júna 2013 sp.zn. VI U 42/13 zdôrazňuje, že si riešenie tejto otázky (zanedbateľného charakteru činnosti) vyžaduje prísnu súčinnosť všetkých zaujatých inštitúcií pre sociálne zabezpečenie,

- porušenie čl. 16 ods. 2, 3 a 4 v súvislosti s čl. 20 vykonávacieho nariadenia,

- porušenie čl. 6 a 16 vykonávacieho nariadenia

o bolo vydané rozhodnutie v oboch inštanciách bez prijatia postupu dialógu a zmierovacieho konania,

- porušenie čl. 13 ods. 3 základného nariadenia,

o neprehliadnuteľný zámer zákonodarcu Spoločenstva, v ktorom sa preferuje zamestnanie na základe pracovnej zmluvy,

o poľská inštitúcia ZUS nesprávne určila pre žalobcu poľskú legislatívu v oblasti sociálneho poistenia,

- Najvyšší súd Poľskej republiky v sporoch spolu zamestnankýň žalobcu zamestnaných u zamestnávateľa GM Consulting

o v 2 rozsudkoch zistil, že poľská inštitúcia ZUS mala na základe pracovnej zmluvy a registračného listu FO žalobcu určiť slovenskú legislatívu pre poistenca zamestnaného na území Slovenskej republiky.

28. Záverom žalobca navrhol, aby bol rozsudok krajského súdu spolu s napadnutým a prvostupňovým rozhodnutím zrušený predovšetkým z dôvodu prijatia chybných informácií od poľskej inštitúcie ZUS.

C)

29. Z vyjadrenia žalovanej k odvolaniu zamestnávateľa (č.l. 154) zo 16.07.2015 vyplýva, že zamestnávateľ v odvolaní neuviedol také námietky ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaná sa naďalej pridrižiava svojho písomného vyjadrenia, v ktorom zaujala stanovisko ku každej námietke žalobcu obsiahnutej v žalobe.

30. Ďalej žalovaná poukázala na uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 14. októbra 2014 č.k. 20S/48/2014-55, ktorým krajský súd konanie vo veci žalobcu REPRUF, s.r.o., so sídlom Palárikova č. 76, 022 01 Čadca zastavil z dôvodu, že tento žalobca nebol ukrátený na svojich subjektívnych právach rozhodnutím žalovanej.

Uvedené uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 03.11.2014.

31. Záverom žalovaná požiadala, aby odvolací súd odvolanie zamestnávateľa odmietol, nakoľko ho podala osoba, ktorá na to nebola oprávnená.

D)

32. Z vyjadrenia žalovanej k odvolaniu žalobcu (č.l. 156) zo 16.07.2015 vyplýva, že žalobca v odvolaní neuviedol také námietky ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaná sa naďalej pridržiava svojho písomného vyjadrenia, v ktorom zaujala stanovisko ku každej námietke žalobcu obsiahnutej v žalobe.

33. Pri svojom rozhodovaní žalovaná konštatovala, že sa striktne riadila základným nariadením a vykonávacím nariadením. Pri hodnotení skutkového stavu nebola práca žalobcu vyhodnotená žalovanou ako marginálna, nakoľko právo určenia zanedbateľnej činnosti prináleží len poľskej inštitúcii ZUS, ako inštitúcii sociálneho zabezpečenie štátu bydliska.

To, že žalobca bol vyradený zo systému sociálneho poistenia v Slovenskej republike neznamená, že nie je poistený ani v jednom členskom štáte, ale naopak stále podlieha poľskej legislatíve.

34. Čo sa týka judikátov, na ktoré poukazuje žalobca, tieto sa týkajú samostatného pojmu pracovníka a charakteru pracovného vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom.

Pre porušenie čl. 13 ods. 3 základného nariadenia musí byť splnených niekoľko iných podstatných náležitostí, ako je napríklad aj reálny výkon činnosti zamestnanca na území Slovenskej republiky.

35. Ďalej žalovaná sa vyjadrila k aplikácii čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia:

„Sociálna poisťovňa si dovoľuje poukázať aj na článok 16 (4) vykonávacieho nariadenia, že ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

Podotýkame, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa článku 16 (4) vykonávacieho nariadenia písomnú formu.“

36. Záverom žalovaná požiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Prejudiciálne konanie

A)

37. Nakoľko nielen v tejto veci ale aj v obdobných veciach iných žalobcov s adresou bydliska v Poľskej republike Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) preskúmaval zákonnosť rozsudkov krajských súdov o rozhodnutiach o nevzniknutí príslušných druhov povinných sociálnych poistení, tak za tejto situácie konajúci senát odvolacieho súdu po neverejnej porade dospel k záveru, že pre ďalšie konanie vo veci samej je nutné za účelom výkladu dotknutých ustanovení práva Európskej únie predložiť prostredníctvom prerušujúceho uznesenia zo dňa 28. januára 2016 v inej veci vedenej pod sp.zn. 1Sžso/11/2015 Súdnemu dvoru nižšie uvedenú prejudiciálnu otázku:

1. Je možné článok 13 ods. 3 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v spojení s právom na dávky sociálneho zabezpečenia a sociálne výhody, ktoré je zakotvené v článku 34 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie, za okolností, ktoré sú v spore vo veci samej, vykladať bez prihliadnutia na spresňujúce podmienky uvedené v článku 14 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia bez možnosti použiť následne postup podľa čl. 16 citovaného nariadenia tak, že výber rozhodného vnútroštátneho práva pri súbehu činností zamestnanca a činností samostatne zárobkovo činnnej osoby neovplyvňuje nízky rozsah pracovného času a pracovnej odmeny zamestnanca, t.j. že uvedený článok 14 vykonávacieho nariadenia sa na výklad článku 13 ods. 3

základného nariadenia nevzťahuje ?

2. V prípade, ak je odpoveď na prejudiciálnu otázku 1. negatívna, potom môže vnútroštátny súd v prípade aplikačného rozporu dvoch nariadení, a to základného a vykonávacieho, ktorými sú v prejednávanej veci samej Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, posudzovať ich ustanovenia podľa právnej sily, t.j. podľa ich postavenia v hierarchii práva Únie ?

3. Je možné nazerať na výklad ustanovení základného nariadenia vykonaný správnu komisiou v zmysle čl. 72 základného nariadenia ako na záväzný výklad inštitúcie Európskej únie, od ktorého sa nemožno vnútroštátnou súdnou judikatúrou odkloniť a toto súčasne bráni predložiť prejudiciálnu otázku, alebo je to iba jeden z prípustných výkladov práva Európskej únie, ktorý musí vnútroštátny súd zobrať do úvahy ako jeden z podkladov svojho rozhodnutia?

38. Súčasne uznesením odložil vykonateľnosť tak prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia v uvedenej preskúmvanej veci až do ukončenia konania na Súdnom dvore o položenej prejudiciálnej otázke.

B)

39. Súdny dvor prejudiciálnu otázku akceptoval a svoju odpoveď prostredníctvom rozsudku sp.zn. C-89/16 z 13.07.2017 zaslal v uvedenej veci konajúcemu senátu Najvyššieho súdu v nasledujúcom znení: „Článok 13 ods. 3 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zmeneného a doplneného nariadením (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 465/2012 z 22. mája 2012, sa má vykladať v tom zmysle, že s cieľom určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatňujúcu sa v zmysle tohto ustanovenia na osobu, akou je žalobca vo veci samej, ktorý je zvyčajne zamestnancom v jednom členskom štáte a samostatne zárobkovo činnou osobou v druhom členskom štáte, je potrebné zohľadniť požiadavky uvedené v článku 14 ods. 5b a článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004, zmeneného a doplneného nariadením č. 465/2012.“

V.

Právne názory odvolacieho súdu

40. Najvyšší súd ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) v intenciách rozsudku sp.zn. C-89/16 Súdneho dvora, po preskúmaní písomných pripomienok členských štátov zaslaných v prejudiciálnom konaní a v medziach čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a čl. 267 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vyhodnotil listinné dôkazy obsiahnuté v súdnom ako aj v priloženom administratívnom spise, preskúmal rozsudok krajského postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku ďalej len „O.s.p.“) s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k nižšie odôvodnenému záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že v zmysle hore uvedeného zrušovacieho dôvodu napadnuté rozhodnutie podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

41. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmvanej veci žalobca), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd (resp. čl. 19 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) ako aj čl. 47 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie, vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či

postupu žalovanej.

42. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) Najvyšší súd celkom zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia, je právna otázka, či na základe podkladov získaných žalovanou počas vykonanej kontroly zamestnávania zahraničných pracovníkov na území Slovenskej republiky a zdieľaných informácií zo strany poľskej inštitúcie ZUS bol vykonaný riadny výber právnych predpisov opodstatnene nasvedčujúcich právnemu záveru, že žalobcovi príslušné poistenia v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. a predpisov Európskej únie nevzniklo, t.j. otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy v ďalšom procese aplikácie hmotného práva.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

43. Nakoľko hore uvedené odvolacie námietky žalobcu po posúdení ich obsahu spochybňujú správnosť právneho posúdenia napadnutého rozhodnutia krajským súdom, Najvyšší súd odkazuje na vyššie citovaný rozsudok, prostredníctvom ktorého Súdny dvor (marginálny bod č. 32) zdôraznil, že vzhľadom na skutkový stav vo veci samej (t.j. po dátume 28. júna 2012 zmeny tak základného ako aj vykonávacieho nariadenia), ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, je potrebné vychádzať z článku 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia.

Podľa čl. 14 ods. 5 písm. b) vykonávacieho nariadenia v pôvodnom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, je predovšetkým osoba, ktorá nepretržite striedavo vykonáva činnosti s výnimkou zanedbateľných činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, a to bez ohľadu na početnosť alebo pravidelnosť tohto striedania.

Podľa čl. 14 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v znení relevantnom na preskúmanú vec na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia sa osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, rozumie osoba, ktorá vykonáva súbežne alebo striedavo jednu alebo viacero oddelených činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch pre ten istý podnik alebo toho istého zamestnávateľa, alebo pre rôzne podniky alebo rôznych zamestnávateľov.

Podľa čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov podľa článku 13 základného nariadenia sa zanedbateľné činnosti neberú do úvahy. Článok 16 vykonávacieho nariadenia sa uplatňuje na všetky prípady podľa tohto článku.

Podľa čl. 14 ods. 8 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 a 2 základného nariadenia formulácia podstatná časť činnosti, ktorú osoba vykonáva ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte znamená, že sa kvantitatívne podstatná časť všetkých činností zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby vykonáva v tomto členskom štáte, pričom to nemusí byť nevyhnutne väčšia časť týchto činností.

Podľa čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

44. Najvyšší súd vzhľadom na uvedené sa preto nezaoberá s relevantnou skutočnosťou, že

- žalobca bol zaregistrovaný prvostupňovým orgánom až od roku 2012,

- hoci základné nariadenie vstúpilo do účinnosti ku dňu 19.05.2004, tak uplatniteľné v pôvodnom znení bolo až ku dňu 01.05.2010, a

- spolu s vykonávacím nariadením prešli niektoré dotknuté ustanovenia základného ako aj vykonávacieho nariadenia viacerými legislatívnymi zmenami k 22.12.2010 (viď nariadenie Komisie EÚ č. 1244/2010), k 08.06.2012 (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 465/2012) a k 19.12.2012 (nariadenie Komisie EÚ č. 1224/2012).

45. V tejto súvislosti s poukazom na odôvodnenie základného nariadenia Súdny dvor konštatoval (marginálny bod č. 34), že cieľom základného nariadenia, je zabezpečiť koordináciu vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia v členských štátoch, aby sa zaručil účinný výkon práva na voľný pohyb osôb, a aby sa tak prispelo k zlepšeniu životnej úrovne a podmienok zamestnávania osôb pohybujúcich sa v rámci Únie.

46. Za skutkového stavu zisteného v preskúmvanej veci by sa žalobca podľa uvedeného rozsudku Súdneho dvora mal fakticky považovať za osobu, ktorá podlieha právnej úprave členského štátu, kde je zamestnancom (Slovenská republika).

47. Avšak s poukazom na čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia Súdny dvor uviedol (marginálne body č. 38 a č. 40), že na určenie rozhodnej právnej úpravy podľa článku 13 základného nariadenia sa neberú do úvahy zanedbateľné činnosti, ktorej rozsah mala poľská inštitúcia ZUS zistiť u žalobcu v inej veci, t.j. aj u žalobcu v preskúmvanej veci. Preto rozhodnú právnu úpravu, ktorej podlieha žalobca, mala žalovaná určiť na základe článku 13 ods. 3 základného nariadenia zohľadňujúc čl. 14 ods. 5b ako aj čl. 16 vykonávacieho nariadenia.

Pritom, hoci sa na základné nariadenie a vykonávacie nariadenie nazerá ako na rovnocenné akty práva Únie, je nutné vykonávacie nariadenie v prípade existencie rozporov vykladať vo svetle základného nariadenia (napríklad rozsudok Súdneho dvora 24. októbra 1996 sp.zn. C-335/95 vo veci Picard).

48. Z vyššie uvedeného pre Najvyšší súd vyplýva, že pre posúdenie spornej veci je nutné vychádzať z aplikácie hore uvedených ustanovení základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia (viď bod č. 35). Z obsahu napadnutého rozhodnutia je však nepochybné, že žalovaná sa zamerala na preverovanie skutočného výkonu pracovných činností žalobcu a charakteru registrovaného sídla zamestnávateľa na území Slovenskej republiky.

49. Preto Najvyšší súd v súvislosti s hore ustáleným odvolacím dôvodom nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom poukazuje na to, že idea právneho štátu zakotvená v článku 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje nielen od orgánov súdnej moci ale aj moci výkonnej, aby ich výklad práva v konkrétnej veci nepochybne smeroval (princíp právnej istoty) k tomu výsledku, ktorý mal, resp. mal mať na mysli zákonodarca pri jeho tvorbe.

50. Na základe uvedeného potom pre sudcu spočíva význam interpretácie v tom, že zákonodarcom všeobecne sformulované pravidlo (je nutné mať na mysli najmä jeho dispozíciu) musí transformovať prostredníctvom jazykových prostriedkov na, pre podmienky konkrétneho skutkového stavu, aplikácie schopné pravidlo, a toto porovnáva s reálnou situáciou, dejom, resp. postojom či iným druhom správania jednotlivca v prejednávanej veci.

51. Následne úradná osoba vykonávajúca výklad svoje úvahy, ktoré ju abstraktne vedeným spôsobom viedli k prijatiu takéhoto výsledku výkladu, musí v zmysle § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z., resp. v prípade sudcu podľa § 157 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. objasniť bez toho, aby sa vystavil nebezpečenstvu z nesprávneho právneho výkladu.

Takýto prístup k výkladu práva v súdnej praxi je naplnením princípu právnej istoty v spoločnosti a súčasne eliminuje ľudskú omylnosť a ovplyvniteľnosť.

52. Ústavný súd Slovenskej republiky prostredníctvom nálezu sp.zn. III. ÚS 341/07 k otázke riadnej interpretácie všeobecného práva uviedol, že:

„pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napríklad viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybností, možno uprednostniť výklad „e ratione legis“ pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.“

53. V rozpore s uvedeným hodnotením správnosti právneho posúdenia veci žalovanou zo strany krajského súdu sa argumentácia žalovanej, že k určení uplatniteľných predpisov, ktoré sa na žalobcu vzťahujú, sa malo zrealizovať tak, že pristúpila bez súhlasného písomného prejavu na návrh poľskej inštitúcie ZUS uzavrieť dohodu v zmysle čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia a túto následne pri svojom rozhodovaní zohľadnila, nachádza iba v jej vyjadrení k odvolaniu (viď bod č. 35), a nielen v samotnom prvostupňovom rozhodnutí ale aj v napadnutom rozhodnutí, ktoré sú založené iba na skutkovom vyhodnotení skutočností zistených kontrolou, celkom absentuje.

54. V uvedenej súvislosti a s prihliadnutím na jednotlivé ustanovenia zakotvené v hore citovaných odsekoch 1 až 6 článku 16 vykonávacieho nariadenia (viď bod č. 41) potom Najvyšší súd nemôže v zmysle rozsudku Súdného dvora prisvedčiť správnosti interpretácie článkov vykonávacieho nariadenia krajským súdom, ktorý sa čiastočne stotožnil s nesprávnym právnym názorom žalovanej.

55. Totiž z čl. 16 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia jednoznačne vyplýva, že poľská inštitúcia ZUS vzhľadom

- na možnosť priamo uplatniť právo Únie vo forme nariadenia a jeho prednosť pred vnútroštátnym poriadkom [najmä v zmysle čl. 91 ods. 2 základného nariadenia ako aj čl. 97 ods. 2 vykonávacieho nariadenia (obidve nariadenia s aplikačnou účinnosťou od 01.05.2010)] a

- na kritérium bydliska žalobcu v Poľskej republike (najmä čl. 6 ods. 1 písm. b/ a čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v spojení s čl. 1 písm. j/ základného nariadenia)

získala predbežnú právomoc, a to aj v prípade existencie rozdielu v stanoviskách žalovanej a poľskej inštitúcie ZUS (čl. 6 ods. 1 vykonávacieho nariadenia), určiť uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na žalobcu vzťahujú.

Podľa čl. 6 ods. 1 predvetie vykonávacieho nariadenia v znení citovanom v čase účinnosti vykonávacieho nariadenia pokiaľ nie je vo vykonávacom nariadení ustanovené inak, ak existuje rozdiel medzi stanoviskami inštitúcií alebo úradov dvoch alebo viacerých členských štátov o určení

uplatniteľných právnych predpisov, na dotknutú osobu sa dočasne vzťahujú právne predpisy jedného z týchto členských štátov, pričom poradie priorit sa určí takto:

56. V rámci tohto oprávnenia poľská inštitúcia mala začať osobitné konanie založené aj na zásade bezodkladného poskytovania všetkých údajov potrebných na stanovenie a určenie práv a povinností žalobcu (čl. 2 ods. 2 vykonávacieho nariadenia). Súčasne žalobcovi vznikla povinnosť (čl. 3 ods. 2 vykonávacieho nariadenia), aby dotknutým inštitúciám, t.j. žalovanej ako aj poľskej inštitúcii ZUS, osobne ale prostredníctvom slovenského zamestnávateľa postúpil informácie, dokumenty alebo podporné doklady, ktoré sú potrebné okrem iného na určenie uplatniteľných právnych predpisov a jeho povinností, ktoré z nich vyplývajú.

Podľa čl. 2 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení inštitúcie si bezodkladne poskytujú alebo vymieňajú všetky údaje potrebné na stanovenie a určenie práv a povinností osôb, na ktoré sa uplatňuje základné nariadenie. Prenos takýchto údajov medzi členskými štátmi prebieha buď priamo medzi inštitúciami, alebo nepriamo prostredníctvom styčných orgánov.

Podľa čl. 3 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení od osôb, na ktoré sa uplatňuje základné nariadenie, sa vyžaduje, aby dotknutým inštitúciám postúpili informácie, dokumenty alebo podporné doklady, ktoré sú potrebné na posúdenie ich situácie alebo situácie ich rodín, na určenie alebo zachovanie práv a povinností a na určenie uplatniteľných právnych predpisov a ich povinností, ktoré z nich vyplývajú.

57. Pre Najvyšší súd však z priložených úradných listín vyplýva iba to, že medzi poľskou inštitúciou ZUS a žalovanou v rokoch 2011 až 2013 prebiehali dlhodobé rokovania o riešení otázky sociálneho poistenia viacerých zamestnancov s bydliskom v Poľskej republike a s výkonom práce na území Slovenskej republiky (najmä viaceré rozhodnutia o prerušení odvolacích konaní) a ďalej že zamestnávateľ osobitným tlačivom zaregistroval v roku 2012 žalobcu do evidencie poistených vedených prvostupňovým orgánom.

58. Bez ohľadu na to, či išlo o registračné konanie z neznalosti zamestnávateľa alebo o predloženie uvedenej žiadosti o registráciu omylom žalovanej ako inštitúcie na území iného členského štátu, ako je ten, v ktorom sa nachádza inštitúcia určená v súlade s vykonávacím nariadením, tak žalovaná mala v súlade s čl. 2 ods. 3 vykonávacieho nariadenia vykonať bezodkladné odstúpenie uvedenej žiadosti poľskej inštitúcii ZUS určenej v súlade s vykonávacím nariadením spolu s údajom o pôvodnom dátume ich predloženia.

Aj tu platí zásada dobrého výkonu verejnej správy, kedy pochybenia účastníka napráva správny orgán.

Podľa čl. 2 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení v prípade, že osoba omylom predložila informácie, dokumenty alebo žiadosti inštitúcii na území iného členského štátu, ako je ten, v ktorom sa nachádza inštitúcia určená v súlade s vykonávacím nariadením, táto inštitúcia bezodkladne postúpi predmetné informácie, dokumenty alebo žiadosti inštitúcii určenej v súlade s vykonávacím nariadením spolu s údajom o pôvodnom dátume ich predloženia. Tento dátum je pre príslušnú inštitúciu záväzný. Inštitúcie členského štátu však nemôžu niesť zodpovednosť ani sa ich nečinnosť nemôže považovať za prijatie rozhodnutia, ak im inštitúcie iného členského štátu zaslali informácie, dokumenty alebo žiadosti oneskorene.

59. Hoci tak žalobca ani žalovaná nepoukazovali na to, či zo strany zamestnávateľa došlo v období po zaregistrovaní žalobcu k plneniu jej odvodových povinností podľa zák. č. 461/2003 Z.z., Najvyšší súd v súlade s čl. 6 ods. 4 vykonávacieho nariadenia konštatuje, že povinnosť vyrovnat' finančnú situáciu žalobcu v žiadnom prípade nezaťažuje zamestnávateľa, ale ide výslovne o interný proces medzi poľskou inštitúciou ZUS a žalovanou.

60. Inými slovami, ak zamestnávateľ osoby, na ktorú sa vzťahuje tak základné ako aj vykonávacie nariadenie, nie je schopný určiť právne predpisy uplatniteľné na osobu jeho zamestnanca a ani dotknuté inštitúcie sociálneho zabezpečenia v odlišných členských štátoch neriešia túto situáciu zamestnanca bezodkladne a následne nastane stav dočasného uplatňovania právnych predpisov (v preskúmvanej veci opísaný v bode č. 53), tak až po uplynutí obdobia dočasného uplatňovania právnych predpisov

(povinnosť zamestnávateľa a contrario v čl. 21 ods. 1 vykonávacieho nariadenia) definitívne určená inštitúcia potom v prípade potreby predbežne poskytované dávky, resp. príspevky finančne, ako aj poistné obdobia „ex tunc“ (viď čl. 6 ods. 4 vykonávacieho nariadenia) vyrieši. Preto ani nie je možné vyvolať postup založený na slovenskom inštitúte bezdôvodného obohatenia.

Podľa čl. 6 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení inštitúcia určená za príslušnú a inštitúcia, ktorá predbežne vyplácala peňažné dávky alebo predbežne dostávala príspevky, v prípade potreby vyrovnávajú finančnú situáciu dotknutej osoby, pokiaľ ide o predbežne prijaté príspevky a predbežne vyplatené peňažné dávky, podľa potreby v súlade s hlavou IV kapitolou III vykonávacieho nariadenia.

Vecné dávky predbežne poskytované inštitúciou v súlade s odsekom 2 nahradí príslušná inštitúcia v súlade s hlavou IV vykonávacieho nariadenia.

61. Nakoľko však Najvyšší súd nemá potvrdené, že by takto poľská inštitúcia ZUS alebo žalovaná v období dotknutom tvrdenou pracovnou činnosťou žalobcu v Slovenskej republike konali, tak musel preverovať tvrdenie žalovanej, že posudzovaný súbeh činností žalobcu bol nakoniec vyriešený podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia.

V uvedenej súvislosti je však pre Najvyšší súd dôležité, že tento právne relevantný argument žalovaná vyslovila až vo svojom vyjadrení k odvolaniu (viď už raz citovaný bod č.35) a nie v texte napadnutého rozhodnutia.

62. Najvyšší súd prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti už viackrát riešil otázku týkajúcu sa výkladu vyhodnotenia nových tzv. prekvapivých argumentov správneho orgánu, ktoré neboli obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí. V uvedenej súvislosti vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t.j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritórne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Navyše s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

63. Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd aj v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným konajúcim senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 02. decembra 2008 sp.zn. 1Sžf 89/2011, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na internetovej stránke Najvyššieho súdu):

„Najvyšší súd zdôrazňuje, že nie je prípustný taký procesný stav, aby argumentácia žalovaného správneho orgánu obsiahnutá v jeho vyjadrení k žalobe nahrádzala pre konajúci súd odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, lebo takáto argumentácia napomáha prvostupňovému súdu iba bližšie pochopiť základné argumenty žalovaného a nie ich nedostatok napraviť“.

64. Na základe skutkovej argumentácie a súvisiacich právnych názorov krajského súdu, že v nedávkovom konaní sa nepreukázal reálny výkon práce žalobcu na území Slovenskej republiky a súčasne výkon reálnej podnikateľskej činnosti, ktorú vykonával ako SZČO v Poľskej republike, a preto nie sú splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 vo väzbe na čl. 11 ods. 1 prvá veta základného nariadenia, musí Najvyšší súd na jednej strane konštatovať, že krajský súd pri súdnom prieskume napadnutého rozhodnutia si osvojil právne závery, ktoré vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 1Sžso 11/2015).

65. Preto v uvedenej súvislosti Najvyšší súd dospel k záveru o nutnosti zrušiť napadnuté rozhodnutie s dôrazom na nesprávne právne závery žalovanej najmä pri aplikácii práva Únie. Nakoľko krajský súd žalobu zamietol s poukazom na skutkovú argumentáciu žalovanej a s tým súvisiacich právnych názorov, že v nedávkovom konaní sa nepreukázal reálny výkon práce žalobcu na území Slovenskej republiky, a preto už nie sú splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 základného nariadenia, tak musí Najvyšší súd vo všeobecnej rovine konštatovať, že takto sformulovaný výrok rozsudku krajského súdu nie je vecne správny a preto je nutné na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 220 v spojení s § 250ja

ods. 3 O.s.p.

66. Vo vzťahu k oprávnenosti žalovanej vydať rozhodnutie o tom, že zamestnancovi nevzniklo povinné sociálne poistenia na území Slovenskej republiky Najvyšší súd poukazuje na nižšie citované ustanovenia zák. č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorých je žalovaná oprávnená v sporných nedávkových konaniach okrem iného rozhodnúť aj o vzniku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu ako zamestnanca po tom, čo bola prostredníctvom príslušného formulára zaregistrovaná v registri poistencov žalovanej (viď bod č. 2). Podľa § 20 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 172 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnej triedy. Podľa § 184 ods. 8 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení nedávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Podľa § 209 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak.

VI.

67. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavku na obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 209 zák. č. 461/2003 Z.z. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu nevychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré by bolo logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa nestotožňuje s právnymi závermi zistenými v predchádzajúcich konaniach o tom, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky pre vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti od stanoveného dátumu iba podľa tam uvedených ustanovení slovenskej a úniovej legislatívy.

Nakoľko počas konania Najvyšší súd z dostupných zdrojov dospel k záveru, že sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov potreby výkladu únievého práva, a to hore uvedených aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, preto súdny prieskum prerušil s výsledkom hore opísaným.

68. Bude preto úlohou žalovanej, aby zosúladiła svoje napadnuté rozhodnutie so závermi vyslovenými Najvyšším súdom v inom rozsudku (sp.zn. 1Sžo 11/2015), ktoré sú jej známe v dôsledku jej doručenia. Napriek tejto skutočnosti ich Najvyšší súd cituje:

39. Z vyššie uvedeného pre Najvyšší súd vyplýva, že pre posúdenie spornej veci je nutné predovšetkým preskúmať tvrdenie žalovanej (str. 3 napadnutého rozhodnutia), že žalobca mal podľa argumentácie poľského úradu ZUS (list zo dňa 09.03.2013, resp. 09.04.2013 - obidva preklady listov na č.l. 72 a 73) vykonávať prácu na území Slovenskej republiky „marginálneho charakteru v pomere k podnikateľskej činnosti, ktorú vykonáva na území Poľskej republiky“.

Bližšie dôvody, prečo si žalovaná celkom osvojila argumentáciu vyplývajúcu z listu poľského úradu ZUS (viď aj bod č. 5), uviedla až vo svojom vyjadrení k žalobe s tým, že:

„Skutočnosť, či činnosť vykonávaná žalobcom na území Slovenskej republiky je činnosť zanedbateľného rozsahu, resp. má okrajový charakter oproti činnosti, ktorú vykonáva ako samostatne zárobkovo činná osoba, je výlučne na posúdení inštitúcie sociálneho zabezpečenia v Poľskej republike, kde činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby aj vykonáva.“

46. Aj Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom, že ustanovenia zakotvené v čl. 14 ods. 5b prvej ako aj druhej vety vykonávacieho nariadenia do právnej úpravy vykonávacieho nariadenia explicitne zaviedli pravidlo o neposudzovaní zanedbateľných činností na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov

naprieč celým čl. 13 základného nariadenia, teda bez ohľadu na to, či ide o SZČO alebo ide o zamestnanca. Z uvedeného dôvodu potom poľský úrad ZUS pristúpil k aplikácii čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia na situáciu žalobcu.

Potom, ak sa žalobca domnieval, že jeho sociálne zabezpečenie spadá pod slovenský právny poriadok, mal sa domáhať nápravy svojho nežiaduceho stavu na konajúcom vnútroštátnom orgáne, t.j. na poľských úradoch.

47. V tejto súvislosti potom Najvyšší súd nemôže vyhodnotiť ako dôvodné žalobné body žalobcu, že práve žalovaná, t.j. ako slovenský orgán sociálneho poistenia, mala povinnosť skúmať, napríklad v zmysle príručky a jej kritérií o 5% hranici pravidelného pracovného času zamestnanca alebo jeho odmeny, či skutočne práca žalobcu spĺňa kritéria práce zanedbateľného (marginálneho) charakteru.

Takisto sa Najvyšší súd musí stotožniť s argumentáciou žalovanej (vyjadrenia k žalobe), že vznik a zánik konkrétneho druhu povinného sociálneho poistenia zamestnanca nie je podmienený podaním prihlášky alebo odhlášky z tohto poistenia. Prihláška na sociálne poistenie nemá sama o sebe konštitutívne účinky, ale len deklaruje právnu skutočnosť, s ktorou právny predpis (v danom prípade nariadenie) spája vznik povinného sociálneho poistenia.

48. Vzhľadom na uvedené právne názory je potom je nutné tiež odmietnuť argumentáciu žalobcu, že žalovaná prakticky neodôvodnila posúdenie práce žalobcu ako zanedbateľného charakteru, keď tento konštatuje presný opak s poukazom na výšku odmeny a na rozsah pracovného času, a iba paušálne poukázala na ustanovenia právnych predpisov. Na tento právny záver odvolacieho súdu nemajú žiadny vplyv ani skutkové výsledky kontroly vykonanej prvostupňovým orgánom či inou pobočkou Sociálnej poisťovne ako aj kontrolné zistenia Národného Inšpektorátu práce, hoci žalobca na ne poukazuje.

Najvyšší súd totiž považuje posúdenie rozsahu práce žalobcu za predbežnú otázku a v zmysle § 198 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. na vykonanie takéhoto posúdenia žalovaná v čase po rozhodnutí vydanom oprávneným poľským úradom ZUS nebola zo zákona oprávnená (čl. 2 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky) a preto celkom logicky iba prevzala výsledky jeho rozhodovacej činnosti.

49. Je ďalej neprehradiateľnou skutočnosťou, že toto rozhodnutie poľského úradu ZUS o určení uplatniteľných právnych predpisov mohla v stanovenej dvojmesačnej lehote spochybníť žalovaná (napríklad zaujatím odlišného stanoviska alebo odmietnutím rozhodnutia - viď odsek 3 čl. 16 základného nariadenia alebo odôvodnenie č. 2, 8 a 10 vykonávacieho nariadenia), čo sa však nestalo.

Samotná dvojmesačná lehota na reakciu zo strany dotknutých inštitúcií sociálneho zabezpečenia zabezpečuje jednak čas pre dotknuté inštitúcie potrebný na to, aby preskúmali všetky relevantné okolnosti daného prípadu, a jednak to, aby žalobca ako dotknutá osoba čo najrýchlejšie získal rozhodnutie o tom, ktoré právne predpisy sa na neho uplatňujú, a podľa potreby mohol uplatňovať svoje práva aj súdnou cestou podľa určených právnych predpisov (viď aj odôvodnenie nižšie uvedené pri bode č. 51).

50. Obdobne v preskúmvanej veci nenastal podľa vyjadrenia žalovanej ani stav neistoty, ktorý by si vyžadoval vzájomné rokovanie na dosiahnutie dohody vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov. Preto zanikla dočasná určenia uplatniteľných právnych predpisov a naopak táto bola zamenená definitívnym určením v zmysle čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

Navyše z uvedených ustanovení (čl. 16 ods. 1 až 4 vykonávacieho nariadenia) tiež pre Najvyšší súd vyplýva, že žalobca nie je aktívne legitimovaný do tohto rozhodovacieho procesu zasahovať.

51. Záverečným krokom takto realizovaného rozhodovania príslušných inštitúcií členských štátov (konkrétne v preskúmvanej veci je to poľský úrad ZUS a žalovaná) je bezodkladné oznámenie žalobcovi, ktorého členského štátu právne predpisy boli definitívne určené za uplatniteľné.

Najvyšší súd na tomto mieste ale musí s prihliadnutím jednak na zásadu výlučnosti uplatniteľných právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia a jednak na zásadu lojálnej spolupráce v zmysle článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (viď najmä rozsudok Súdneho dvora z 10. februára 2000 sp.zn. C-202/97 vo veci FTS alebo marginálny bod č. 30 rozsudku zo dňa 26. januára 2006 sp.zn. C-2/05 vo veci Herbosch Kiere NV) vysloviť svoj právny názor, že definitívne určenie uplatniteľných právnych predpisov už ďalej nemôžu spochybníť inštitúcie sociálneho zabezpečenia, ale ani súdy členského štátu, ktorého právne predpisy sa neuplatňujú v zmysle definitívneho určenia.

52. Je preto celkom právne irelevantný záver žalobcu, že rozhodujúcou skutočnosťou pre existenciu povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia v tomto prípade je iba preukázanie vykonávania práce žalobcu na území Slovenskej republiky.

Ak by si konajúci súd v rozpore s výkladovým pravidlom „reductio ad absurdum“ takýto právny názor osvojil, potom by potvrdil neželanú situáciu (viď najmä odôvodnenie základného nariadenia č. 15), že hoci by v inom členskom štáte príslušný úrad podľa bydliska pracovníka ustálil svoju rozhodovaciu právomoc a relevanciu svojho právneho poriadku vrátane prvkov súdnej ochrany, tak by priznal relevanciu aj právneho poriadku iného členského štátu, čo je však v rozpore s princípmi riešenia kolíznych právnych situácií.

54. Na základe argumentácie žalovanej, že v zmysle rozhodovacej činnosti poľského úradu ZUS od 01.02.2013 sa jednoznačne určilo, že na žalobcu sa vzťahuje poľské zákonodarstvo v oblasti sociálneho poistenia, spoločne s dôsledkom vo forme výroku, že žalobcovi povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.02.2013 podľa slovenskej legislatívy nevzniklo, má oporu v hore citovaných ustanoveniach.“

69. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobu a stanoviska žalovanej ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo vyššie uvedených súdnych rozhodnutiach (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp.zn. 1Sžso 11/2015, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich obsahu a vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 250ja ods. 4 a contrario odsek 7 O.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty zásadne odchytil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A- 24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A- 48554/10 z 25.11.2014), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

69. Najvyšší súd v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania ako aj so svojou dlhodobou ustálenou praxou neuviedol vo výroku svojho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo napadnuté rozhodnutie zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), pretože dôvodom podania tejto informácie správnym súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.) ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) opravné prostriedky neprípustné s výnimkou prípadu úplnej jurisdikcie zakotvanej v ustanovení § 250ja ods. 5 O.s.p., a táto situácia v preskúmvanej veci nenastala, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výrok rozhodnutia Najvyššieho súdu aplikovať.

70. Najvyšší súd v preskúmvanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), tak v odvolacom konaní na základe mu dostupných informácií z pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd dospel k záveru, že nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

71. Nakoľko išlo o základnú argumentáciu žalobcu, ktorá sa týkala nesprávneho procesného riešenia situácie so sociálnym zabezpečením na strane žalobcu a ktorá vymedzovala rámec meritórneho súdneho prieskumu, ostatné jej odvolacie námietky boli týmto skonzumované. Preto sa Najvyšší súd inými námietkami ďalej nezaoberal.

72. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo v tomto súdnom prieskume nastalo.

73. Nakoľko však žalobca konajúcemu súdu vyčíslenie svojho nároku na priznanie trov konania nepredložil a zo súdneho spisu iné trovy konania nevyplývajú, tak Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).